

prenaredili so namreč pozneje takó-le:

Poslan je Angel Gabriél	K' Divizi sarozheni
Od Boga na ta svejt:	Is Svetim Joshefam:
K' eni zhiſti Divizi	Od Davidove hiſhe
Noter v' tu mejſtu Nazareth.	Maria je is imenam.

Angel noter k' nje pride.
Nu toku govory:
Zheshena si MAría,
Gnade fi ti polhena.

Nastopni dialog: „Gospud Bug ta je ſtabo“ i. t. d. in vse do konca: „da niega miloſt gnada bode vſelei per nas. Amen“ — pa je ostal neizpremenjen v pesmi, razven nekaj posameznih besed — menda zaradi boljſe metrike, in da so prvotne dvovrſtične kitice preosnovane v ſtirivrſtične.

V navedeni obliki se nahaja predelana — v uvodu — pesem naša vsaj v knjigi (pred menoj ležeči): „Branja inu Evangeliumi“, v' Lublani, 1777. Ali, primerjajoč ostale pesmi v tej-le knjigi razvrſčene (s pripomočjo Marinovega Jezičnika XXII. 14) pesnim v starejših istovrstnih knjigah slovenskih, soditi se more, da je ta prenarejeni začetek naše adventne pesmi bil natisnjen že v knjigi — menda Pačlovčevi: „Evangelia inu Branje“, Labaci, 1741.

A kaj in kakó bi torej po vsem tem bilo z ono, v istem zagrebškem obredniku „Cithara octochorda“, 1757. priobčeno pesmijo: „Pofzlan je Angel Gabriel“, o kateri veli omenjeni izveſtitelj v „Lj. Zv.“ l. c., „da se je do danes ohranila med národom hrvaſkim“? Gotovo bi bilo zanimivo, da znamo to pesem tudi v so „hrvaſko“ ter bi jo tako mogli primerjati po besedi naši „kranjski“! Ali ni morebiti tudi upravo z Dolenjskega priromala v Zagreb ter v nji baſ oni isti „Jager na lovu ſraja“?! *A. Pékonja.*

„Matica Hrvaška“ je imela dné 14. ržénega cveta t. l. svoj letoſnji obči zbor. Prvosednik prof. *Smičiklas* je v svojem govoru omenil smrti mnogoletnega »Matičinega« predsednika, pesnika bana Mažuraniča in naštel velike njegove zasluge za razvoj hrvaſke knjige in omike. Spominjal se je tudi vpraſanja, zakaj je Mažuranič-pesnik umolknil takó nenadoma ter odgovoril, da je bila temu po njega sodbi kríva germanizatorna slana, ki je za absolutiſke dóbe poparila národno gibanje na Hrvaſkem. Nató se je hvaležno spominjal rajnega kardinala Mihaloviča, ki je »Maticie« zapustil 2000 gld. in ſe nekaj drugih dobrotnikov, ki so v oporoki svoji volili po 100, po 50, po 30, po 25 in po 20 gld. hrvaſki »Maticie«, katere pred smrtjo ne pozabi skoro noben zaveden Hrvat. Zahvalil se je tudi deželni vladi za letno podporo 1300 gld., od katerih je 300 gld. izrecno namenila prevodom grških in latinskih klasikov. Mnogozaslužni in neutrudni tajnik in blagajnik *Kostrenčić* je poročal o »Matičinem« delovanji leta 1890. in o nje denarnem stanji. Prejšnja leta je »Matica« zaostala in izdajala druſtvene knjige za leto dni nazaj. Da bi se popravila ta nerednost, izdala je lani najprej knjige za 1889. in takoj potem za 1890., kakor je »Zvon« že poročal. Za leto 1890. so dobili udje za navadni donesek 3 gld. sedem raznih knjig, a po znižani cení ſe zvezek izbranih Demostenovih govorov. Prvih sedem knjig je tiskano v 7.800 iztisih, ali v ſeſtih tednih so poſlé do zadnjega zvezka, in ſe so ljudje povpraſevali po njih, toda prepozno. Takſne létine »Matica Hrvaška« ſe ni ućakala, odkar živi. Knjige za leto 1891. se pridno tiskajo in se bodo razpoſiljale o božići. Bode jih 8—9 zvezkov. Prof. *Kučera* je spisal

»Crte o magnetizmu in elektricitetu«; prof. *Valla* »Povjest srednjega vieka« do Karla Vélikega kot nadaljevanje obće zgodovine; za prvi zvezek zbirke »Slike iz svjetske književnosti« so napisali profesorji *Adamović*, *Martinolić* in *Šropel* razprave o književnem delovanji Byrona, Puškina, Mickiewicza, Viktorja Hugona, Jana Kollára in Leopardija; *Rade Lopašić* je spisal prvi zvezek »Životopisa glasovitih Hrvata«. Ker sedanji rod ne pozná starejših hrvaških pisateljev, zlasti iz ilirske dóbe, in jih niti ne more dobiti, zato bode »Matica hrvaška« po malem izdajala vse boljše spise tedauje. Za letos je namenila izdati Demetrovo »Teuto« in »Grobničko polje« s kritiško oceno prof. *dra. F. Markoviča* in pisateljevim životopisom *V. Mažuraniča*. Razven imenovanih knjig dóbe matičarji za 1891. leto *Kozarčevu* pripovedko »U Žabarskom boku«, *Lepušičevu* »Slike iz Bosne« ter po jedno pripovedko prvih sedanjih romanopiscev *Eugena Kumičića* in *Šandora-Gjalskega*. V svoji zalogi, a udom »Matice« po znižani ceni, izdá »Matica« »Cesarove komentare o galskom i gradjanskom ratu« v prevodu prof. *Petra Markoviča*; prvi del »Povjesti grčke književnosti« prof. *dra. Musiča*, in če bode mogla, tudi zvezek »Plutarbovih biografij«, ki jih prevaja prof. *Šenc*. Iz raznih ustanov v podporo pisateljem je nagradila »Matica« že omenjeno *Musičevu* »povjest grčke književnosti«, *Lepušičevu* »Slike iz Bosne« in prof. *dra. Maretiča* prevod Mickiewiczovega eposa »Pau Tadeusz«, o katerem še ni dognano, kakó in kdaj ga izdá »Matica«. V svoji zalogi izdá »Matica« letos tudi »Hrvatsku pjesmaricu«, za katero je prof. *Klaić* nabral in za jeden glas uredil nad sto najlepših popevk, starejših in novejših, ki so se nekdaj navdušeno prepevale po vseh hrvaških krajih, toda se sedaj pozabile, ker so jih izpodrinile nove umetne pesni za več glasov. Dobro došla tudi nam Slovencem! Ker bode leta 1892. »Matica Hrvaška« slavila svojo petdesetletnico, premišlja odbor že sedaj, kako bi čim dostojneje praznoval ta god. Med drugim upa, da izide tedaj 1. zvezek »Sbornika hrvatskih narodnih pjesama«, ki ga že delj časa ureduje prof. *dr. Broz*. Delo je težavnejše, nego bi kdo mislil. Vseh pesmij je za kakih petdeset debelih knjig, toda izmed teh izbrati le naj-najboljše in najlepše ter jih urediti za deset knjig, to daje uredniku truda za več let. — Udov je štela »Matica Hrvaška« 1890 leta 7.787, torej za 579 več nego prejšnje leto in več, nego kdaj prej. Dohodkov je imela 26.753 gld., od katerih je 22.539 gld. potrosila za knjige, 4.088 priložila glavnici, a 121 gld. vzela na račun za leto 1891. Vsega imenja ima »Matica Hrvaška« 140.619 gld., in sicer je vredna hiša 60.000 gld., zaloga še nerazprodanih raznih knjig in muzikalij 14.500 gld., a 66.119 gld. ima v gotovini in državnih obveznicah. Od nabranih primeskov za Šenoin grobni spomenik je ostalo 538 gld., za katere bode umetnik *Reudić* še letos izklesal Šenoino poprse od marmorja, da se postavi na odličnem mestu v Zagrebu. Letos »Matica« tudi dozida svojo hišo in je v ta namen določila 24.000 gld. — V odbor so izvoljeni vsi dosedanji odborniki, katerim je obči zbor izrekel svoje popolno zaupanje.

»Miroslav i Bogoljuba.« — Kot XXIII. zvezek »Knjižnice za učitelje« je izdal »Hrvatski pedagogijsko-književni Sbor« prvi del klasiške povesti Pestalozzijeve »Lienhard und Gertrud«, katero je za národ hrvaški priredil *Konstantin Milan Harambašić*. Da je izšel jedino prvi del, prihaja od tod, ker so drugi déli iz večine prepleteni z refleksijami in izgublajo značaj pesniškega umotvora, zato jih nimajo niti mnoge nemške izdaje. Pestalozzijeva povest je izborna knjiga za preprosto ljudstvo, in hvalno bi bilo, ako bi izšla tudi v slovenskem jeziku, recimo med knjigami družbe sv. Mohorja. Sevéda bi jo bilo treba semtertjã nekoliko izpremeniti in prikrojiti našim potrebam, kakor jo je priredil tudi g. Harambašić gledé na hrvaško razmerje in sedanjo dóbo, zakaj povest je v marsičem zastarela. Učitelji hrvaški bodo izvestno radi sezali po nji, priporočamo jo pa tudi našemu učiteljstvu. Pisana je toli preprosto, da jo iz lahka umeje vsak izobraženi Slo-